

Pradžia>Kreipimasis į teismą>Kur ir kaip>Išlaidos

Išlaidos

Vengrija

Šiame puslapyje pateikiama informacija apie teismo proceso išlaidas Vengrijoje.

[Šeimos teisė. Santuokos nutraukimas](#)

[Šeimos teisė. Vaikų globa](#)

[Šeimos teisė. Išlaikymas](#)

[Komerčinė teisė. Sutartys](#)

[Komerčinė teisė. Atsakomybė](#)

Teisinių užmokesčio reglamentavimo sistema

1. Antstoliai

Antstolio užmokesčio dydis priklauso nuo to, ko siekiama išduotu vykdomuoju dokumentu – išieškoti skolą ar užtikrinti konkrečių veiksmų atlikimą. Jeigu vykdymo priemonėmis siekiama išieškoti skolą, antstolio užmokestis yra proporcingas išieškotinos skolos dydžiui. Jeigu vykdymo priemonėmis reikalaujama daugiau, antstoliui mokamas didesnis užmokestis. Jeigu atliekant pareigas reikia užtikrinti konkrečių veiksmų atlikimą, užmokestis priklauso nuo to, kiek laiko tai užtrunka.

2. Advokatai

Vengrų kalbos žodis *ügyvéd*, reiškiantis teisės specialistą, apima advokatus, solisitorius, teisininkus ir baristerius. Paprastai advokato užmokestis nustatomas kliento ir advokato susitarimu. Jeigu klientas ir advokatas nėra susitarę dėl užmokesčio už tai, kad advokatas imtųsi bylos, arba jeigu klientas prašo, atstovavimo mokesčių pagal teisės aktus nustato teismas. Jeigu byla laimima, tai dar nereiškia, kad iš pralaimėjusios šalies galima išieškoti visą pagal kliento ir advokato susitarimą advokatai mokėtiną užmokesčių. Bylą nagrinėjantis teismas gali sumažinti teisinio atstovo atlygį teisinių išlaidų, kurias jis laiko pernelyg didelėmis, dydžiu. Šiuo atveju advokato užmokesčių pagal įstatymo nuostatas nustato teismas. Teismo nustatyta advokato užmokesčio suma pakoreguojama pagal ieškinio vertę. Jeigu šalis nenori viešinti susitarimo, jos gali prašyti, kad teismas taikytų įstatyme nustatytą užmokesčių.

Nustatytosios išlaidos

Nustatytosios išlaidos civilinėse bylose

Nustatytosios išlaidos civilinėse bylose, kurias turi padengti šalis

Jeigu teisės aktuose nenustatyta kitaip, bet kokio užmokesčio (vengr. *illeték*), taikomo civilinėje byloje, bazė yra ieškinio vertė bylos iškėlimo metu, o apeliaciniame procese – ginčijamo ieškinio arba ginčijamos jo dalies vertė.

Jeigu ieškinio vertė negali būti nustatyta, užmokesčio apskaičiavimo bazė apylinkės teismo (vengr. *járásbíróság*) nagrinėjamoje byloje yra 350 000 HUF, kai byla nagrinėjama ginčo tvarka, ir 200 000 HUF, kai byla nagrinėjama ne ginčo tvarka. Jeigu byla pirmąją instanciją nagrinėjama apygardos teisme (vengr. *törvényszék*), bazė yra 600 000 HUF, kai byla nagrinėjama ginčo tvarka, ir 350 000 HUF, kai byla nagrinėjama ne ginčo tvarka. Apeliaciniame procese bazė yra 300 000 HUF, kai byla nagrinėjama ginčo tvarka, ir 170 000 HUF, kai byla nagrinėjama ne ginčo tvarka. Apeliaciniame teisme vykstančiame apeliaciniame procese bazė yra 600 000 HUF, kai byla nagrinėjama ginčo tvarka, ir 300 000 HUF, kai byla nagrinėjama ne ginčo tvarka. Vengrijos kurijoje (vengr. *kúria*) bazė yra 500 000 HUF apeliaciniame procese ir 700 000 HUF kasaciniame procese.

Pirmąją instanciją ginčo tvarka nagrinėjamos bylose užmokesčio sudaro 6 proc. pirmiau apibrėžtos bazės, tačiau ne mažiau kaip 15 000 HUF ir ne daugiau kaip 1 500 000 HUF. Pirmąją instanciją ne ginčo tvarka nagrinėjamos bylose užmokesčio sudaro 3 proc. užmokesčio bazės, tačiau ne mažiau kaip 5 000 HUF ir ne daugiau kaip 250 000 HUF. Tam tikrose ne ginčo tvarka nagrinėjamos bylose nustatytose bylose užmokesčio suma yra kitokia, pvz., jeigu pareiškiamas prieštaravimas teismo draudimui, ši suma sudaro 3 proc., tačiau ne mažiau kaip 5 000 HUF ir ne daugiau kaip 750 000 HUF.

Be to, įstatyme numatytas užmokestis konkrečiose bylose:

santuokos nutraukimo bylose (vengr. *házassági bontóper*): 30 000 HUF;

darbo bylų teismo nagrinėjamos bylose (vengr. *munkaügyi per*) (jeigu negalima nustatyti ieškinio vertės): 10 000 HUF;

bylose dėl administracinio sprendimo teisminės peržiūros (vengr. *közizgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárás*), išskyrus bylas, susijusias su konkurencijos teise ir mokesčių sistema, viešaisiais pirkimais ir elektroniniais ryšiais: 30 000 HUF;

ne ginčo tvarka nagrinėjamos administracinėse bylose (vengr. *közizgatási nemperes eljárás*): 10 000 HUF;

bylose dėl bendrojo įgaliojimo (vengr. *általános meghatalmazás*): 18 000 HUF;

nemokumo bylose (vengr. *fizetésképtelenség eljárás*): likvidavimas (*felszámolás*): HUF 80 000; bankroto procedūra (*csődeljárás*): 50 000 HUF;

subjektams, neturintiems juridinio asmens statuso: likvidavimas (vengr. *felszámolás*): HUF 30 000; bankroto procedūra (*csődeljárás*): 30 000 HUF;

bylose dėl arbitražo sprendimo (vengr. *választottbírószági ítélet*) arba susitarimo (választottbírószági egyezség) pripažinimo negaliojančiu: užmokestis nustatomas pagal arbitražo sprendime nurodytą bylos vertę arba pagal nominaliąją vertę;

apeliaciniame procese: 8 proc., tačiau ne mažiau kaip 15 000 HUF ir ne daugiau kaip 2 500 000 HUF;

perdavus bylą nagrinėti iš naujo (vengr. *perújítás*): užmokesčių reikia mokėti dar kartą;

pateikus prašymą dėl peržiūros (vengr. *felülvizsgálati kérelem*): 10 proc., kai peržiūrimas teismo sprendimas, tačiau ne mažiau kaip 50 000 HUF ir ne daugiau kaip 3 500 000 HUF; kai peržiūrima nutartis, taikoma pusė teismo sprendimo atveju taikomo užmokesčio, tačiau ne mažiau kaip 20 000 HUF ir ne daugiau kaip 1 250 000 HUF.

Kai Vengrijos civilinių notarų rūmams (vengr. *Magyar Országos Közjegyzői Kamara*) teikiamas prašymas išduoti mokėjimo įsakymą (vengr. *fizetési meghagyás*), įstatyme nustatytas užmokestis turi būti sumokamas Notarų rūmų sistemos išlaidoms bei notarų mokesčiams bei išlaidoms padengti (toliau – procesinis mokeskis). Procesinis mokeskis grindžiamas piniginiu reikalavimu, turėto procedūros inicijavimo metu, verte, apskaičiuota be papildomų išlaidų (mokesčio bazė); kartu su piniginiu reikalavimu išieškomi jo delpiniginiai į mokesčio bazę neįtraukiami net ir tuo atveju, jei kartu su pradinio reikalavimu sumokėti delpiniginiai ieškovas taip pat užtikrina papildomo reikalavimo – sumokėti delpiniginius nuo delpinigių – vykdymą. Delpiniginiai ir kitos papildomos išlaidos, kurių išieškojimas užtikrinamas atskirai, į mokesčio bazę įtraukiami.

Procesinio mokesčio suma grindžiama mokesčio baze: a) 3 proc., tačiau ne mažiau kaip 5 000 HUF ir ne daugiau kaip 300 000 HUF, už pagrindinę procedūrą, nebent toliau nurodyta kitaip; b) 1 proc., tačiau ne mažiau kaip 5 000 HUF ir ne daugiau kaip 15 000 HUF, kai pradedama procedūra dėl

mokėjimo atidėjimo arba mokėjimo dalimis; c) 1 proc., tačiau ne mažiau kaip 5 000 HUF ir ne daugiau kaip 15 000 HUF, kai pradama procedūra dėl skirtos baudos mokėjimo atidėjimo arba mokėjimo dalimis.

Civilinės bylos etapas, kuomet reikia apmokėti nustatytąsias išlaidas

Pareiga apmokėti **teismo mokesčius** civilinėse bylose atsiranda, kai pareiškiamas ieškinys. Todėl procesiniai mokesčiai turi būti sumokami ieškinio pareiškimo metu. Jeigu šalis nesumoka teismo mokesčių arba sumoka mažiau mokesčių nei reikalaujama pagal įstatymą, pateikus pareiškimą teismas turi paprašyti šalies sumokėti likusią teismo mokesčių dalį. Teismas taip pat turi informuoti šalį, kad nesumokėjus visų teismo mokesčių pareiškimas bus atmetas.

Advokato užmokesčio apmokėjimas nustatomas kliento ir advokato susitarimu. Antstolio užmokesčio dalis turi būti sumokama iš anksto, pradedant vykdymo procesą.

Nustatytosios išlaidos (mokesčiai) baudžiamosiose bylose

Nustatytosios išlaidos baudžiamosiose bylose, kurias turi padengti šalis

Privataus kaltinimo bylose (vengr. *magánvádás eljárás*):

Skundo pateikimo mokestis: 10 000 HUF.

Apeliacinio skundo pateikimo mokestis: 10 000 HUF.

Prašymo peržiūrėti sprendimą arba atnaujinti bylą mokestis: 15 000 HUF.

Jeigu baudžiamosiose bylose pareiškiamas civilinis ieškinys, mokami tik pareiškimo ir apeliacinio skundo pateikimo mokesčiai. Šie mokesčiai turi būti sumokami papildomai, kai mokami mokesčiai už baudžiamąją bylą, kaip nustatyta teisės normose dėl civilinėms byloms taikomų mokesčių.

Baudžiamosios bylos etapas, kuomet reikia apmokėti nustatytąsias išlaidas

Nustatytąsias išlaidas reikia apmokėti kartu su pareiškimo mokesčiu bylos pradžioje.

Nustatytosios išlaidos konstitucinėse bylose

Pagal 2011 m. Konstitucinio Teismo įstatymo Nr. CLI (vengr. *Alkotmánybírószóroló 2011. évi CLI. Törvény*) 54 straipsnio 1 dalį bylos Konstituciniame Teisme nagrinėjamos nemokamai, visas tokioje byloje patiriamas išlaidas padengia pareiškėjas.

Vis dėlto, jeigu pateikdamas prašymą pareiškėjas veikia nesažiningai, gali būti, kad jis turės sumokėti išlaidas ir (arba) jam bus skiriama procesinė bauda nuo 20 000 HUF iki 500 000 HUF.

Teisinių atstovų pateiktina išankstinė informacija

Šalių teisės ir pareigos

Vykdydami savo profesinę veiklą advokatai įstatymuose numatytais priemonėmis ir būdais padeda savo klientams ginti jų teises ir įvykdyti jiems priklausančias prievolės. Patarėjai teisės klausimais (vengr. *jogtanácsos*) taip pat padeda apginti organizacijų, kurioms jie atstovauja, teises.

Ši prievolė apima pareigą suteikti reikiamą informaciją apie teises ir pareigas, bylos laimėjimo tikimybę ir su byla susijusias išlaidas, kurias galima numatyti.

Išlaidų šaltiniai

Kur rasti informacijos apie teisinių išlaidų šaltinius Vengrijoje?

Informacija apie teisinių išlaidų šaltinius pateikta Europos teisminio tinklo interneto svetainėje:

[ETIT civilinė teiseną. Teisinė pagalba](#)

[ETIT civilinė teiseną. Ieškinio pareiškimas teismui](#)

[Budapešto advokatų asociacijos](#) (vengr. *Budapesti Ügyvédi Kamara*) interneto svetainėje taip pat pateikiama tam tikra informacija apie advokatų užmokesť.

Kokiomis kalbomis pateikiama informacija apie bylinėjimosi išlaidas Vengrijoje?

Informacija apie bylinėjimosi išlaidas pateikta [Europos teisminio tinklo interneto svetainėje](#). Joje galima rasti reikiamą informaciją visomis oficialiomis Europos Sąjungos kalbomis.

Budapešto advokatų asociacijos interneto svetainėje informacija apie išlaidas pateikiama tik vengrų kalba.

Kur rasti informacijos apie tarpininkavimą?

Informacijos apie tarpininkavimą galima rasti šiose interneto svetainėse:

[ETIT civilinė teiseną. Tarpininkavimas](#)

[Vengrijos tarpininkų registras](#) (vengr. *Közvetítő Magyarországi Adatbázisa*)

[Viešojo administravimo ir teisingumo tarnyba](#) (vengr. *Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal*)

Kur rasti papildomos informacijos apie išlaidas?

Interneto svetainė, kurioje pateikiama informacija apie išlaidas

Papildomos informacijos apie išlaidas galima rasti [Budapešto advokatų asociacijos](#) interneto svetainėje.

Kur rasti informacijos apie vidutinę įvairių procedūrų trukmę?

Informacijos apie procedūrų trukmę galima rasti [Vengrijos teismų](#) interneto svetainėje.

Kitos nuorodos:

Informacija statistikos lentelėse pateikiama tik vengrų kalba.

Pridėtinės vertės mokestis

Kaip pateikiama ši informacija?

Į pirmiau nurodytas išlaidas advokatams pridėtinės vertės mokestis nėra įtrauktas, taigi jis bus pridedamas.

Kokie tarifai taikomi?

Vengrijoje iki 2009 m. liepos 1 d. buvo taikomas 20 proc. mokesčio bazės tarifas, tada jis buvo padidintas iki 25 proc., o dar vėliau – iki 27 proc.

Teisinė pagalba

Taikytinos pajamų ribos civilinėse bylose

Taikomos dvi minimalios ribos:

Kad būtų paprasčiau užtikrinti teisių įgyvendinimą, fiziniai asmenys, kurie yra bylos šalis (įskaitant į bylą įstojusius asmenis) ir kurie dėl savo pajamų ir finansinės padėties neišgali padengti bylos išlaidų, pateikę prašymus, bus visiškai arba iš dalies atleidžiami nuo šių išlaidų mokėjimo. Teisinė pagalba teikiama taip: atleidžiama nuo mokesčių; atleidžiama nuo išankstinio mokėjimo ir, jeigu įstatyme nenumatyta kitaip – nuo bylose patirtų išlaidų mokėjimo (minėtos išlaidos apima užmokesť liudytojams ir ekspertams, užmokesť bylos kuratoriui *ad litem* (vengr. *ügygondnok*) ir vertėjui žodžiu, užmokesť teisinės pagalbos advokatui (*pártfogó ügyvéd*) ir apsilankymo vietoje (apklausų, vykimo į vietą ir kt.) išlaidas; atleidžiama nuo užstato teisinėms išlaidoms padengti pateikimo; nereikia mokėti už pareiškimą dėl leidimo būti atstovaujama teisinės pagalbos advokato, jeigu tai leidžiama pagal įstatymą. Jeigu bylos šalies pajamos (darbo užmokesť, pensija, kitos reguliarios piniginės išmokos) neviršija užimtumo pagrindu nustatytos minimalios senatvės pensijos sumos (28 500 HUF) ir asmuo neturi turto, išskyrus įprastus pragyvenimo reikmenis ir būsto įrangą, tam asmeniui turi būti suteikta teisinė pagalba. Bylos šaliai, kuri turi teisę į išmokas darbingo amžiaus asmeniui arba gyvena tame pačiame namų ūkyje kaip minėto asmens artimasis giminaitis pagal Socialinio administravimo

ir socialinių išmokų įstatymą (vengr. *szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény*), teisinė pagalba turi būti suteikta netikrinant asmens pajamų ir finansinės padėties. Išimties tvarka teisinė pagalba gali būti suteikta net ir tuo atveju, kai minėtosios sąlygos nėra įvykdytos, tačiau teismas, atsižvelgdamas į kitas bylos šalies aplinkybes, nustato, kad kyla pavojus bylos šalies pragyvenimui. (1986 m. birželio 26 d. Vidaus reikalų ministro įsakymo Nr. 6/1986 dėl teisinės pagalbos skyrimo teismo procese (vengr. *bírószági eljárásban a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet*) 6 straipsnio 1 dalis)

Kalbant apie valstybės teisinę pagalbą neteisminėje byloje, teisinės pagalbos teikėjas (vengr. *jogi segítő*) suteikia bylos šaliai teisinę konsultaciją arba parengia pareiškimus ar kitus dokumentus ir, remdamasis atitinkamu įgaliojimu, turi teisę susipažinti su bylos dokumentais. Atitinkamus įstatyme nustatytus mokesčius ir išlaidas bylos šalies vardu teisinės pagalbos teikėjui padengia arba iš anksto sumoka valstybė. Bylos eigoje, teikdama valstybės pagalbą, valstybė ieškovui, atsakovui, į bylą įstojusiai šaliai, pareiškėjui ir atsakovui atstovauti suteikia teisinės pagalbos advokatą ir įstatyme numatytos civilinės ginčo tvarka arba ne ginčo tvarka nagrinėjamos bylos (toliau kartu – byla) šalies vardu iš anksto sumoka arba padengia atitinkamas išlaidas. Užmokestį už teisinės paslaugas bylos šalies vardu iš anksto sumoka valstybė, jeigu bylos šalies grynosios disponuojamos mėnesinės pajamos neviršija 43 proc. vidutinių ikimokesčių mėnesinių nacionalinės ekonomikos pajamų, kurias Vengrijos centrinė statistikos tarnyba (vengr. *Központi Statisztikai Hivatal*) paskelbė likus dvejimėms metams iki bazinių metų (2013 m. – apie 231 000 HUF), t. y. 99 330 HUF, ir bylos šalis neturi turto. (2003 m. Įstatymo Nr. LXXX dėl teisinės pagalbos (vengr. *A jogi segítésnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény*) 6 ir 11 straipsniai)

Teisinė pagalba gali būti apmokama iš anksto.

Taikytinos kaltinamųjų pajamų ribos baudžiamosiose bylose

Baudžiamosiose bylose įtariamajam arba kaltinamajam gali būti suteiktas **nemokamas teisinis atstovavimas**, laikantis civilinėse bylose taikomų pajamų ribų.

Taikytinos nukentėjusiųjų pajamų ribos baudžiamosiose bylose

Jeigu atskiroje byloje nustatyta, kad teisinės pagalbos prašantis asmuo yra nusikaltimo auka ir turi teisę gauti paramos aukoms paslaugas, užmokestį už teisinės paslaugas bylos šalies vardu iš anksto sumoka valstybė, jeigu asmens grynosios disponuojamos mėnesinės pajamos neviršija 86 proc. vidutinių ikimokesčių mėnesinių nacionalinės ekonomikos pajamų, kurias Vengrijos centrinė statistikos tarnyba paskelbė likus dvejimėms metams iki bazinių metų (2013 m. – apie 231 000 HUF), t. y. 198 660 HUF. (2003 m. Įstatymo Nr. LXXX dėl teisinės pagalbos 9A straipsnis)

Teisinė pagalba nukentėjusiesiems apima teisinį atstovavimą.

Kitos teisinės pagalbos teikimo nukentėjusiesiems sąlygos

Be nustatytų pajamų ribų nukentėjusysis taip pat turi įvykdyti kitas dvi sąlygas:

turi pateikti pareiškimą ir (arba) pareikšti ieškinį;

turi gauti pažymą iš įstaigos, atsakingos už pagalbos teikimą nukentėjusiesiems. Pažymoje turi būti nurodyta, kad įvykdytos tam tikros sąlygos (kad asmuo per įstatyme numatytą terminą kreipėsi į atitinkamą instituciją).

Kitos teisinės pagalbos teikimo kaltinamiesiems sąlygos

Kitos teisinės pagalbos teikimo kaltinamiesiems sąlygos netaikomos

Nemokamas teismo procesas

Mokesčiai netaikomi arba sumažinti mokesčiai taikomi toliau nurodytose civilinėse bylose:

mokestis sudaro 10 proc. teismo proceso mokesčio, jeigu teismas, neišduodamas šaukimo, *ex officio* atmets dokumentą, kuriuo pradedamas teismo procesas;

kai apeliacine tvarka apskundžiamas sprendimas dėl teisinės pagalbos arba dėl išlaidų mokėjimo atidėjimo (vengr. *illetékfeltjegyzési jog*), t. y. kai išlaidas bylos šalies vardu iš anksto sumoka valstybė;

kai byloje dėl santuokos nutraukimo pateikiamas priešieškinis dėl santuokos;

kai byla susijusi su asmens paskelbimu mirusiu ir mirties fakto nustatymu, jeigu asmuo dingo arba mirė dėl karo veiksmų arba gaivalinės nelaimės;

bylose dėl fondų, valstybinių fondų, pilietinės visuomenės organizacijų, valdžios institucijų, Europos teritorinio bendradarbiavimo grupės ir Darbuotojų akcijų nuosavybės plano organizacijų registracijos, taip pat bylose dėl dalyvavimo Europos teritorinio bendradarbiavimo grupėje patvirtinimo;

kai teikiami prašymai išbraukti likviduotą įmonę iš registro, įskaitant prašymus išbraukti iš registro taikant supaprastintą likvidavimo procedūrą (vengr. *egyszerűsített végelszámolás*) kartu su administratoriaus nurodymu;

kai teikiami prašymai ištaisyti arba papildyti sprendimą;

bylose dėl rinkėjų sąrašo;

bylose dėl pranešimo apie pasikeitimus po įtraukimo į teisiųjų konsultantų registrą;

kai apskundžiamas nurodymas perduoti kitam teismui;

kai žalos atlyginimo bylose teismas persvarsto administracinį sprendimą;

bylose dėl savivaldybės skolos suregulavimo;

bylose, kurias iškelia nepriklausomas antstolis dėl antstolio atliekamo teismo proceso, ir bylose dėl teismo sprendimo pripažinimo vykdytinu šalies viduje pagal Reglamentą (ES) Nr. 1215/2012, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2201/2003 ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 4/2009;

bylose, iškeliose remiantis sėkmingu konstituciniu skundu;

bylose dėl asmens duomenų apsaugos arba viešojo intereso duomenų atskleidimo;

kai teismas persvarsto administracinius sprendimus dėl teisinės pagalbos skyrimo;

ne ginčo tvarka nagrinėjamos bylose dėl laikinai apribojančios teismo nutarties teisminės peržiūros ir dėl atskirame įstatyme nurodytos apribojančios teismo nutarties išdavimo smurto tarp artimųjų atveju;

kai teismas persvarsto administracinius sprendimus dėl paramos nukentėjusiesiems;

Mokesčiai netaikomi toliau nurodytose baudžiamosiose bylose:

kai vien privataus kaltinimo bylose teikiami apeliaciniai skundai, prašymai perduoti bylą nagrinėti iš naujo, kaltinamojo ir gynybos advokato prašymai atlikti peržiūrą;

vien privataus kaltinimo bylose, jeigu teismas bylą nutraukia iki asmenų apklausos pradžios arba jeigu byla nutraukiama dėl malonės;

kai teikiami malonės prašymai ir prašymai teismui atleisti nuo baudmės, jeigu juos teikia nuteistasis arba gynybos advokatas;

bylose dėl asmeninės teisinės pagalbos skyrimo;

kai vieną kartą suteikiamos dokumentų kopijos kaltinamajam, gynybos advokatui ir nepilnamečių kaltinamųjų teisiniam atstovui.

Nuo mokesčio gali būti atleidžiama dėl asmeninių aplinkybių (vengr. *személyes illetékmentesség*) ir dėl bylos dalyko (*tárgyi illetékmentesség*).

Asmeninė išimtis suteikiama, *inter alia*, asociacijoms, valdžios institucijoms, bažnyčioms, bažnytinėms asociacijoms, bažnytinėms institucijoms, fondams, valstybiniais fondams, visuomenei naudingoms arba prioritetinį visuomenei naudingos įmonės statusą turinčioms ne pelno įmonėms, Šiaurės Atlanto sutarties organizacijai, Europos Bendrijoms ir jų institucijoms, įstaigoms, agentūroms ir atskiriems fondams.

Kada bylą pralaimėjusi šalis turi atlyginti bylą laimėjusios šalies išlaidas?

Galutiniame savo sprendime teismas nurodo bylą pralaimėjusiai šaliai per 30 dienų padengti bylą laimėjusios šalies patirtas išlaidas. Bylą pralaimėjusi šalis išlaidas turi sumokėti tiesiogiai bylą laimėjusiai šaliai. Jeigu išlaidos nesumokamos, prieš bylą pralaimėjusią šalį gali būti pradamas vykdymo procesas.

Ekspertų užmokestis

Paprastai užmokestį ekspertams sumoka bylą pralaimėjusi šalis. Jeigu konkrečiais atvejais išlaidas apmoka valstybė, ji taip pat padengia ekspertų išlaidas. Jeigu išlaidas iš anksto apmoka valstybė, į jas įskaičiuojamas ir ekspertų užmokestis. Ekspertai kaip išlaidų gali pareikalauti būtinų ir pagrįstų išlaidų, patirtų rengiant eksperto išvadą. Teismo ekspertams, teismo ekspertizės tarnyboms ir specialioms konsultantams skiriama fiksuotoji norma sąskaitomis faktūromis nepagrįstoms, bet neišvengiamai patiriamoms išlaidoms, pvz., pašto, telefono ir biuro reikmenų išlaidoms, padengti. Fiksuotoji norma yra 35 proc. eksperto užmokesčio, tačiau ne daugiau kaip 100 000 HUF.

Ekspertas gali prašyti iki 50 proc. tikėtinų išlaidų siekiančio avanso, tačiau ne daugiau kaip 150 000 HUF.

Vertėjų raštu ir žodžiu užmokestis

Paprastai užmokestį vertėjams žodžiu ir raštu sumoka bylą pralaimėjusi šalis. Jeigu konkrečiais atvejais išlaidas apmoka valstybė, ji taip pat padengia ir vertėjų išlaidas. Jeigu išlaidas iš anksto apmoka valstybė, į jas įskaičiuojamas ir šis užmokestis.

Susijusios nuorodos

[Budapešto advokatų asociacijos interneto svetainė](#)

Susiję dokumentai

[Vengrijos išlaidų skaidrumo tyrimo ataskaita](#) (533 Kb)

Paskutinis naujinimas: 31/10/2022

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.